

A

324085

Roser Solà i Montserrat

4

**L'INSTITUT INDUSTRIAL
DE CATALUNYA
I L'ASSOCIACIONISME
INDUSTRIAL DES DE 1820 A 1854**

Publicacions de l'Abadia de Montserrat
1997

ÍNDIX

Abreviatures utilitzades	5
INTRODUCCIÓ	7

PRIMERA PART. LA LLUITA ASSOCIATIVA DE CAIRE PROHIBICIONISTA

I. LES INSTITUCIONS FUNDADES A BARCELONA	15
Primeres associacions de fabricants de cotó	15
Situació de la indústria del cotó de 1814 en endavant en relació amb la política aranzelària	17
L'aranzel de 1820. Constitució de la Comissió de Fàbriques	20
L'aranzel de 1825: reconstitució de la letàrgica Comissió de Fàbriques.	24
La fundació de la Societat Econòmica barcelonesa d'Amics del País. 1834	26
II. ASSOCIACIONS FUNDADES PER CATALANS A MADRID	31
Primera representació permanent dels interessos industrials catalans a Madrid	32
Fundació de l'Associació Catalana a Madrid	36
L'«Instituto Industrial de España»	44
<i>Influències estrangeres en l'IIE</i>	50
<i>Organització i primers passos.</i>	53
<i>Proposta d'una «Sociedad para la propagación de la industria española»</i>	58

<i>L'IIE i la lluita aranzelària</i>	60
<i>Segona època de l'IIE</i>	67
<i>Reaccions que suscità</i>	70
<i>Els homes que el feren possible</i>	73

SEGONA PART. L'ASSOCIACIONISME INDUSTRIAL EN L'ÈPOCA MODERADA (1844-1854)

III. LA COMISSIÓ DE FÀBRQUES I ELS CONFLICTES AMB ELS MODERATS	81
Primeres mesures de control.	82
Control de la indústria	83
La Comissió de Fàbriques vol aconseguir que el seu reglament tingui força de llei	88
Rumors de canvis d'aranzels.	91
El problema del contraban	94
IV. PRIMERES PROPOSTES DE CREAR UN INSTITUT INDUSTRIAL	99
L'associació industrial com a mitjà de defensa de la indústria promovent la modernització tecnològica	99
La llarga gestació de l'Institut Industrial.	104
La Societat Econòmica també proposa un Institut Industrial	106
V. LA CRÍTICA SITUACIÓ ECONÒMICA DE 1847 RETARDA EL NAIXEMENT DEL PROJECTAT INSTITUT INDUSTRIAL	113
L'investida lliurecanvista promoguda pel viatge de Cobden.	113
Els esdeveniments sociopolítics i econòmics de 1847	119
Tensions entre els fabricants i el govern	123
Creació de la Junta de Fàbriques i reorientació del futur Institut Industrial	128
VI. ALTRES ASSOCIACIONS INDUSTRIALS NASCUTES EL 1847	135
L'«Asociación Defensora del Trabajo Nacional» (Madrid)	135
L'«Asociación Defensora del Trabajo Nacional y de la Clase Obrera» de Barcelona	140
<i>Confluència de forces en la seva creació</i>	141
<i>Objectius</i>	143
<i>Realitzacions i evolució</i>	149
<i>El butlletí</i>	161
<i>Personatges que la feren possible</i>	169

Jeroni Ferrer i Valls	169
Antoni Pujadas i Mayans	172
Magí Soler i Espalter	181
Els obrers dintre l'ADTN i CLO	185
Altres col·laboradors destacats	188
<i>Conclusió</i>	191
La Societat Industrial	193
<i>Introducció</i>	193
<i>Objectius i organització</i>	199
<i>Evolució i realitzacions</i>	201
<i>Els homes que el feren possible</i>	203

VII. ELS FETS REVOLUCIONARIS DE 1848 I L'ENFORTIMENT DEL PAPER DELS INDUSTRIALS	207
Repercussions a Espanya	207
Repercussions a Catalunya	210
Impactes immediats a la revolució	212
L'ordre públic requereix el concurs dels fabricants	219

TERCERA PART.
L'INSTITUT INDUSTRIAL DE CATALUNYA

VIII. INAUGURACIÓ, OBJECTIUS, REGLAMENT I ORGANITZACIÓ	227
Preparatiu	227
Objectius	230
Inauguració	234
Reglament i organització	236
Influències estrangeres	244
IX. <i>El Bien Público</i> , DIARI DELS FABRICANTS I ELEMENT CONSCIENCIA- DOR DE LA CAUSA INDUSTRIAL	251
Necessitat d'un diari defensor de la indústria	251
Estructura i continguts	257
La indústria i la qüestió aranzelària	259
La qüestió catalana	268
<i>Principals atacs fets a Catalunya</i>	268
La guerra	270
La indústria	272

Insolidaritat amb la resta d'Espanya	276
Altres acusacions.	278
<i>Respostes dels redactors</i>	279
El centralisme	279
Poca representativitat catalana al Parlament	281
Regularització de les quintes.	283
<i>El camí de la conscienciació catalana</i>	284
<i>Les eleccions de 1850 i la crida a la unitat dels catalans</i>	291
Els transports	299
La construcció d'un nou Estat	304
X. L'OBRA DE L'INSTITUT INDUSTRIAL DE CATALUNYA DE 1848 A 1854	311
El diari <i>El Bien Público</i>	312
Les exposicions	313
Saló de lectura, hemeroteca i biblioteca	324
Sessions públiques i resums de vulgarització	328
Les càtedres o classes.	330
Els mostraris	335
Trajectòria d'aquests anys i suspensió per mandat governatiu	338
<i>Any 1848: fundació i instal·lació</i>	339
<i>Any 1849: la lluita aranzelària</i>	343
<i>Any 1850: plenitud, lluita política i suspensió</i>	353
<i>De 1851 a 1854: reobertura i declivi</i>	368
XI. ELS «ATÍPICS» INDUSTRIALS DE L'INSTITUT INDUSTRIAL DE CATALUNYA	379
Introducció	379
Àngel de Villalobos.	381
Joan Jaumandreu	392
Joan Achon	395
Pau M. Tintoré i Pastor	397
Nicolau Tous i Soler	401
Joan Illas i Vidal	403
Joan Vilaregut i Albafull	409
Els altres...	421
Característiques comunes	423
CONCLUSIONS.	427

L'INSTITUT INDUSTRIAL DE CATALUNYA I L'ASSOCIACIONISME...	467
FONTS I BIBLIOGRAFIA	435
Arxius	435
Publicacions periòdiques	435
Bibliografia	439
LES ARRELS DE LA MEMORIA, per Miquel Izard, de la Universitat de Barcelona	457